EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet tot:

1°. verklaring van het algemeen nut der onteigening ten behoeve van uitbreiding van de halte Noord-Kraaijert (**30**);

2°. goedkeuring van eene door het Rijk met de gemeente Rotterdam gesloten overeenkomst in zake ruiling van terreinen aldaar; en wijziging van de begrooting van inkomsten en uitgaven voor de Posterijen, de Telegrafie en Telefonie voor den dienst van 1915 (ruiling van terreinen te Rotterdam) (**86**);

3°. verhooging van het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1915 (**95**);

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

's Gravenhage, 8 December 1915.

LUCASSE.
VAN DER HOEVEN.
BOSCH VAN OUD-AMELISWEERD.
FOKKER.
DE VOS VAN STEENWIJK.

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging der wettelijke bepalingen omtrent den accijns op het zout. **(16)**

Bij het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp werd de opmerking gemaakt, dat de zoutzieders beter hadden gedaan, zich bij het ongewijzigd voorstel van den Minister neer te leggen; het verschil toch tusschen dat voorstel en het ontwerp van wet, dat nu is aangeboden, is zeer gering. Bovendien blijkt uit de behandeling van het wetsontwerp, dat hun industrie in eene bijzonder beschermde positie verkeert.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 8sten December 1915.

LUCASSE.
VAN DER HOEVEN.
BOSCH VAN OUD AMELISWEERD.
FOKKER.
DE VOS VAN STEENWIJK.

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot aanvulling en verhooging van het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1915. **(192)**

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Hoewel den Minister hulde werd gebracht voor de voortvarendheid waarmede hij de uitvoering van de wet van 12 Juni 1915 (*Staatsblad* n°. 247) heeft voorbereid, waren verscheidene leden niet overtuigd door 's Ministers antwoord aan de Tweede Kamer naar aanleiding van de in het Voorloopig Verslag dier Kamer geopperde bedenking, dat de opzet van deze regeling te grootscheeps en het aantal ambtenaren, waarmede begonnen wordt, te groot is, terwijl ook de subsidieering te ruim werd geacht. Ook meenden deze leden, dat de ondervinding, die met reclasseering van ontslagen gevangenen was opgedaan, het daarvoor uitgeven van groote sommen niet rechtvaardigde. Zij vreesden, dat de uitkomsten welke van deze regeling te verwachten waren, niet evenredig zouden zijn aan de gemaakte kosten. In elk geval hoopten zij, dat het nieuwe instituut in de toekomst niet nogmaals uitbreiding van het personeel met een groot aantal ambtenaren noodig zal maken en dat zooveel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van het particulier initiatief.

Van andere zijde werd de vrees, dat van de voorgestelde regeling geen voldoende resultaten te verwachten waren, niet gedeeld. Men meende, dat de reclasseeringsarbeid niet alleen door particulieren kan geschieden en had goede verwachting van de door den Minister gemaakte regeling. Men achtte het verder rationeel, dat de Regeering de regeling op onbekrompen wijze heeft opgezet, al hoopte men dat later de uitvoering aan het particulier initiatief zal worden overgelaten.

De verhooging van de onder letter D. der Memorie van Toelichting bedoelde subsidie voor verpleegkosten van 30 cten op 50 cent werd toegejuicht.

Sommige leden wezen er echter op, dat het ook wenschelijk ware eene dergelijke bepaling in te voeren voor de zoogenaamde voogdijkinderen, aangezien gebleken is, dat die kinderen niet allen kunnen geplaatst worden omdat de daarvoor toegekende vergoeding te laag is.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 8sten December 1915.

LUCASSE.
VAN DER HOEVEN.
BOSCH VAN OUD AMELISWEERD.
FOKKER.
DE VOS VAN STEENWIJK.

EINDVERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen noodig voor het aanleggen van een voetbalveld en van eene zweminrichting te *Veendam*. **(88)**

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp gaf aanleiding tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Eenige leden wezen er op, dat Veendam eene buitengewone bijdrage van het Rijk geniet voor schoolbouw en waren van

oordeel, dat eene gemeente, die in dergelijke financieele omstandigheden verkeert, te ver gaat met onteigening aan te vragen voor het inrichten van een voetbalveld en een zweminrichting. Deze leden vonden daarenboven een voetbalveld en een zweminrichting geen inrichtingen van zoodanig algemeen belang, dat daarvoor het vragen van onteigening gewettigd is. Zij achtten het algemeen nut hierbij wel wat heel ver gezocht. Daarbij komt dat hier niet de buitengewone omstandigheden aanwezig zijn, welke op grond van werkeloosheid onteigening kunnen rechtvaardigen. De werkeloosheid toch ontstaat hier nadat de werkzaamheden in de aardappelmeelindustrie zijn afgeloopen, hetgeen echter ieder jaar in dezen tijd het geval is, zoodat het hier geldt een jaarlijks terugkeerende werkeloosheid.

Andere leden waren van oordeel, dat de bedoelde inrichtingen wel degelijk ten algemeenen nutte strekten aangezien de beoefening van sport als een volksbelang erkend wordt.

Ook wezen zij er op, dat de werkeloosheid niet alleen wordt aangetroffen bij de arbeiders die werkzaam zijn in de aardappelmeelindustrie, maar ook onder de timmerlieden en metselaars. Hiertegen werd opgemerkt, dat voor de laatste soort van werklieden niet veel arbeid gevonden zal worden bij het totstandbrengen van de voorgenomen werken, hetgeen anderzijds weder werd tegengesproken.

Enkele leden, die bezwaren hadden tegen dit wetsontwerp, verklaarden echter om bijzondere redenen hun stem niet aan het voorstel te zullen onthouden.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 8sten December 1815.

LUCASSE.
VAN DER HOEVEN.
BOSCH VAN OUD AMELISWEERD.
FOKKER.
DE VOS VAN STEENWIJK.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet betreffende aangaan van eene door het Rijk gewaarborgde geldleening ten name van de kolonie Suriname; nadere wijziging en aanvulling der Koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1915; nadere verhooging van het XIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1915. **(175)**

Het afdeelingsonderzoek van het wetsontwerp tot het aangaan van eene door het Rijk gewaarborgde geldleening ten name van de kolonie Suriname heeft de navolgende uitkomst gehad.

De opmerking werd gemaakt, dat de Regeering beter had gedaan met zich ten opzichte van het rentetype der leening niet vast te leggen, maar het vaststellen daarvan zich voor te behouden. Het aangenomen type van $4^1/_2$ pct. is, naar de meening van eenige leden, niet meer de normale rentekoers van zoodanige, niet of weinig courante, fondsen als het hier betreft.

Het onderzoek van de beide overige wetsontwerpen heeft geen aanleiding gegeven tot opmerkingen.

Vastgesteld den 8sten December 1915.

MICHIELS VAN KESSENICH.
VAN DER LANDE.
CREMER.
DRUCKER.
VAN DEN BERG.